

Iz partijskih arhivov o nezadovoljstvu delavcev in prekinitvah dela

LJILJANA ŠUŠTAR

V času, ko nas skoraj dnevna poročila o stavkah oziroma o prekinitvah dela niti ne pretresejo več, bo gotovo zanimivo pogledati, kako in zakaj so delavci konce petdesetih let izražali svoje nezadovoljstvo in kakšni so bili ob tem ukrepi oblasti, bolj rečeno partije. Vir, ki ga objavljamo izhaja iz fonda Okrajnega komiteja Zveze komunistov Slovenije Ljubljana, ki ga hrani Zgodovinski arhiv Ljubljana.¹ Nastal je ob obisku posebne skupine CK ZKJ² v ljubljanskem okraju oziroma pri partijskih organizacijah in oblastnih organih okraja med 11. in 17. marecem 1960 in obravnava stavke v letu 1959 v okraju.³ Skupina CK ZKJ se je pogovarjala s člani Okrajnega komiteja, štirih občinskih komitejev (Ljubljana Center, Kamnik, Zagorje in Kočevje), Univerzitetnega komiteja ZKS, s člani sekretariata osnovnih organizacij na terenu in v podjetjih (tovarna Litostroji, Lek, Rudnik Zagorje in Kmetijsko-gozdarsko posestvo Kočevje), z njihovimi upravnimi organi in sindikalnimi podružnicami, s člani okrajnega ljudskega odbora in mladinskim vodstvom okraja. Ob tej priložnosti je okrajni komitej⁴ pripravil tudi gradivo, v katerem je bil predstavljen razvoj okraja, politične in gospodarske razmere v njem ter organiziranost

in delovanje ZKS v okraju.⁵ Med gradivom je tudi dokument s seznamom, ki govori o nezadovoljstvu delavcev in prekinitvah dela v podjetjih v letu 1959 ter partijskem posegu za razrešitev nastalih problemov.⁶

Dokument o vzrokih prekinitev dela⁷ in nezadovoljstva delavcev v letu 1959 s seznamom teh podjetij, v katerih so intervenirali okrajni in občinski komiteji ZK na podlagi ugotovitev posebnih partijskih komisij,⁸ je tipkopijski-koncept ali pa beležka, namenjena pogovoru s člani skupine, z več rokopisnimi pripombami oziroma pripisi (dva rokopisa: eden pri analizi, drugi v seznamu podjetij) k posameznim stavkom. V objavi navajam rokopisne dopolnitve v opombah v ležečem tisku. V tekstu seznama podjetij so podčrtane omembe prekinitev dela in osebe, ki so bile kaznovane (nedosledno), zato nanje posebej ne opozarjam. Krajšane besede so dopolnjene v oklepajih. V opombah navajam tudi kratko oznako nekaterih podjetij, katerih dejavnost je danes manj znana ali pa ne poslujejo več.⁹

Ob prebiranju dokumenta se porajajo vprašanja, katerih odgovori zahtevajo še dodatne raziskave. Kot prvo se lahko vprašamo, ali se ni partijsko vodstvo želelo z dokumentom oziroma razlago nezadovoljstva delavcev opravičiti in s tem zmanjšati težo akcij delavcev.¹⁰ Navedeni

¹ Zgodovinski arhiv Ljubljana, Okrajni komitej Zveze komunistov Slovenije Ljubljana 1954-1965 (OK ZKS Ljubljana), popis 1994;

² Različne skupine CK ZKJ so ob tej akciji obiskale še okrajne komiteje ZK Subotice, Kruševca, Splitske, Gospića in Skopja. Ob koncu akcije je organizacijsko politični sekretariat CK ZKJ izdelal poročilo o obisku v okraju Ljubljana in poročilo, kjer je primerjal ugotovitve z obiskov vseh šestih okrajev (OK ZKS Ljubljana, l. c. 27, a. c. 126).

³ Na definicije termina stavka oziroma prekinitev dela, izraza, ki se je uveljavil v času "iluzijskega samoopravljanja" kot tudi na stališča do tega pojava v političnih in pravnih dokumentih tistega časa, opozarja Martin Ivanič v knjigi o "prvi socialistični stavki" v letu 1958: Stavka v rudnikih Tihovlje-Hrastnik in Zagorje 13.-16. januar 1958, Delavska enotnost, knjižnica sindikata 76, Ljubljana 1986; o stavkah v SFRJ v času 1958-1969 glej: Neza Jovanov, Radniški štrajkovi v SFRJ, Zapis, Beograd 1979.

⁴ Okrajno partijsko organizacijo je tedaj vodil 66-članski komitej, ki je iz svoje srede izvolil sekretariat kot politično-izvršilni organ. Funkcijo sekretarja komiteja je opravljal Janez Vipotnik, organizacijski sekretar je bil Janez Hudec. Ostali člani sekretariata so bili: Jože Jager, Janez Nedog, Andrej Petelin, Humbert Gačnik, Ivo Klemenčič, Franc Nebec, Mišo Runko, Uroš Rupič, Avgust Lah, Janez Zemljarič, dr. Marijan Dermastija, Jože Heiman, Marjan Jenko.

⁵ Okrajni komitej ZKS Ljubljana, l. c. 27, a. c. 126, Gradivo za obisk skupine CK ZKJ.

⁶ OK ZKS Ljubljana, l. c. 27, a. c. 126, O nekaterih vzrokih prekinitev dela in primeri nezadovoljstva v podjetjih.

⁷ Termin "prekinitev dela" se mi zdi ustrezen za te primere, ki so obravnavani v dokumentu, saj gre dejansko za knjižne prekinitev dela.

⁸ Partijska organizacija je ob problemih, težavah v podjetjih, ustanovah, pri nepravilnostih v oblastnih organih ustanavljala komisije pri okrajnem oziroma občinskih komitejih z namenom razrešitve problema. Posebne komisije prav tako pri okrajni partijski organizaciji so bile oblikovane tudi za ugotovitve gospodarskega in političnega stanja v okraju za celotne gospodarske panoge (kmetijstvo, gostinstvo, lesna industrija, trgovina) ali družbene dejavnosti (zdravstvo, šolstvo, socialno varstvo). O gospodarskem in političnem stanju v posameznih občinah so občinski komiteji poročali okrajnemu komiteju v l. i. informativnih poročilih, v gospodarskih in političnih prekrških ter celo o kaznivih dejanjih pa je komitej poročalo tudi tajništvo za notranje zadeve.

⁹ Gospodarski adresar, priloga v: Gospodarski koledar, 1958 in 1959, Ljubljana 1958 in 1959; OK ZKS Ljubljana, a. š. 25, a. c. 120, Organizacijska sestava ZKS v gospodarskih organizacijah z nad 60 zaposlenimi.

¹⁰ V dokumentu Poročilo o obisku ljubljanskega okraja (v srbohrvaškem jeziku) je komisija CK ZKJ o prekinitvah dela za-

primeri namreč kažejo na mezdna gibanja delavcev in na nekonfliktnost v družbi ter nakazujejo "pozitiven vpliv" samoupravljanja, občutek svobode in demokracije. Kako je bilo v resnici? Hkrati nam dokument nazorno potrjuje poseganje Zveze komunistov v gospodarstvo in odločanje pri nameščanju vodstvenega kadra v podjetjih in ustanovah.

O nekaterih vzrokih prekinitev dela in primerih nezadovoljstva v podjetjih

Iz pregleda podjetij, v katerih so morale v 1959. letu intervenirati partijske komisije, je mogoče povzeti nekatere zanimive ugotovitve. Podjetij, kjer je prišlo do vidnejših izrazov nezadovoljstva, je v našem okraju¹¹ ca 25.¹² (Po nekaterih informacijah jih je v Sloveniji ca 70). Dober del tega števila odpade na prekinitev dela.

Če podrobneje analiziramo prekinitev dela in tudi druge primere nezadovoljstva, pridemo do naslednjih, za nadaljnje ugotavljanje vzrokov važnih ugotovitev:

1) Pri nohemi prekinitvi dela v 1959. letu ali v drugi obliki katektivno izraženem nezadovoljstvu v podjetjih ni prišlo do antisocialističnih, sovražnih izpadov.¹³

2) V vsakem primeru so se delavci takoj, ko je bil odstranjen povod za nezadovoljstvo ali vsaj zagotovljeno, da bo, vrnili na delo in v veliko primerih z neplačanimi nadurnimi nadoknadili izpad proizvodnje.

3) Do prekinitev dela in podobnih primerov je prišlo predvsem v majhnih podjetjih, kjer pa v večjih, smo lahko ugotovili podoben značilen pojav, kot v večini manjših podjetij.¹⁴

pisala: "Bilo je, med drugim, i prilični ekscesa (poglejte grafino bilo je 9 pikida imla u predzvečima u srezu). V nadaljevanju pa jih pojasnjuje z elementi, kakršne je navedel ljubljanski komite v sliki, ki ga objavljamo (OK ZKS Ljubljana, t. c. 27, a. c. 126, Gradivo za obisk skupine CK ZKJ).

¹¹ Okraj Ljubljana je obsegal poleg 9 ljubljanskih občin (Bežigrad, Center, Črnuče, Moste, Polje, Rodnik, Šentvid, Šiška in Vič) in občin ljubljanske okolice (Cerklje, Dobropolje, Dobrova, Domžale, Grosuplje, Ivančna Gorica, Kamnik, Kočevje, Lašče, Litija, Logatec, Loška dolina, Medvode, Ribnica, Smiljača in Vrhnik) še tri občine v Zasavju (Izidor, Tivolje in Zagorje).

¹² Rokopis: 9 prekinitev dela. V seznamu je navedeno 27 podjetij. Če su številke pravilne, odpade na ljubljanski okraj 1/3 vseh oblik nezadovoljstva delavstva. Po raziskavi Jivamirva (citirana knjiga pol up. 3, tabela str. 137) je bilo v Jugoslaviji leta 1959 150 stavk.

¹³ Rokopis: Kaka vragarino! Prejule v Trbavljah! Občinski komiteji gledajo nase in nase stvari!

¹⁴ Podjetja iz seznama sodijo v naslednje panoge: 17 je industrijskih podjetij, 5 je trgovskih podjetij, 2 obrtne oz. uslužnostne dejavnosti, 1 s področja komunale, 2 s področja prometa oz. turizma. Glede velikosti pa veljajo naslednje ugotovitve: nad 500 zaposlenih 2 podjetji, med 400 in 500 zaposlenih 1 podjetje, med 300 in 400 zaposlenih 2, med 200

Navedene ugotovitve pa poleg drugih okoliščin omogočajo postaviti nekatere zaključke o vzrokih za te pojave.¹⁵ Po mojem mišljenju na vse te primere ni mogoče gledati kot na sovražen pojav, marveč prej kot 1.) izraz resničnega najširšega uveljavljanja socialističnih demokratičnih odnosov, ki morajo še zmiraj premagovati določen odpor in 2.) opozorilo, da v nekaterih kolektivih subjektivne sile¹⁶ še zastajajo za našim dejanskim splošnim napredkom v procesu krepitve vloge neposrednega proizvajalca in upravljalca in vse večjega spoštovanja njegovih pravic in osebnosti (dodano: njegove).

V naši današnji stvarnosti gotovo ni več delavca, ki ne bi imel občutka in bil prepričan, da ima v naši družbi celo vrsto pravic, da mu jih nihče ne more krstiti in ga oškodovati zanje. S kvalitativnim poglobljanjem delavskega in družbenega upravljanja,¹⁷ nadaljnjim širjenjem demokratičnih oblik upravljanja, resnim spoprijemanjem z različnimi birokratičnimi posegi in odločnim obračunavanjem s primeri samovolje in kršitev demokratičnih principov se ta občutek zelo hitro razvija in krepi. V tej smeri pomeni še nadaljnji kvalitativni korak naprej objektivizacija nagrajevanja v gospodarstvu¹⁸, ki omogoča, da vsak dobi tudi plačilo po tem, koliko naredi. Zato dames praktično težko najdemo posameznika, ki se ne bi zavedal svojih pravic pa tudi svojih dolžnosti (prečrtano: in jih ne znal tudi uveljavljati).

Kakor je to spoznanje prodrlo v zavest slehernega delavca, srečujemo še vedno pojave, da odgovorni ljudje v upravi podjetij in tudi v vodstvih političnih in družbenih organizacij večkrat pozabijo na to hitro osveščanje našega delovnega človeka in mu pri tem kratijo določene, s pozitivnimi predpisi zajamčene pravice, še v več primerih pa ne znajo tega procesa osveščanja uravnavati in pospeševati (aktiviziranje preko sodelovanja pri upravljanju in gospodarjenju, razvijanje sindikalne dejavnosti itd.). Zato prihaja v takih primerih do konfrontacije upravičenih pravic in zahtev delavcev in na drugi strani nerazumevanja, podcenjevanja in celo nezakonitega ravnanja uprav podjetij, posameznih obratovodij, delovodij, mojstrov itd. S tega vidika gledano ni nič nenavadnega, zakaj je

in 300 zaposlenih 2, med 100 in 200 zaposlenih 14 in do 100 zaposlenih 6 podjetij (OK ZKS Ljubljana, t. c. 25, a. c. 120).

¹⁵ Rokopis: Predvsem težke politične pashulice! Odsev politične zaostalosti in pristupav.

¹⁶ Mišljene so družbenopolitične organizacije; v podjetjih sta to predvsem Zveza komunistov in Zveza sindikatoev, v nekaterih tudi mladinska organizacija.

¹⁷ O razvoju samoupravljanja glej: Jerica Vodušek Starič, Začetki samoupravljanja v Sloveniji 1949-1953, Založba Obzorja Maribor, 1983.

¹⁸ V tarifne pravilnike, ki so jih sprejemali v letu 1958, so vnašali elemente nagrajevanja po delu in učinku; glej: Roman Albrecht, Nekaj o aktivnosti sindikatoev, Gospodarski koledar 1960, Ljubljana 1960, str. 17-19.

največ teh primerov v majhnih podjetjih. Tu se delavsko upravljanje ni razvilo v tej smeri kot v večjih podjetjih, partijskih organizacijah v večjem deležu ni.¹⁹ Sindikalna aktivnost je majhna, karli večkrat niso dorasli svojim strokovnim, še manj pa družbenim nalogam.²⁰ Razen tega se tudi občinska vodstva političnih družbenih in oblastvenih organizacij (ljudski odbori) niso kaj slosti zanimala za notranje probleme teh podjetij. Politične organizacije so menile, da je treba usmeriti vso dejavnost predvsem v večje kolektive, ki bodo avtomatično "potegnili za sebnj" inile, za ljudske odbore pa majhna, ponavadi tudi zastarela podjetja z minimalnimi akumulacijskimi sposobnostmi tudi niso preveč (prečrtano: bila) "interesantna."²¹

Ker se subjektivne sile v teh manjših podjetjih niso znale odločno zvezati za uveljavljanje demokratskih principov, za urejanje notranjih odnosov, za pravice delavcev in tudi ne znale pravilno usmeriti obravnavanja primerov nezadovoljstva v sestanke kolektiva, sindikata, del.(avškega) sveta itd., je prihajalo do prekinitev dela in podobnih pojavov. Ko so namreč pozneje analizirali vzroke za vsak konkreten primer, je bilo po srebi skoraj vedno slabo delo političnih organizacij, nerazvito delavsko upravljanje, nesproščeni in nedemokratski odnosi, samovolja poedincev²² itd. Zato je tudi razumljivo, da se je v vseh primerih tako odločno reagiralo (zamenjave, partijsko kaznovanje²³ itd.).

Iz vsega torej izhaja akutna naloga.²⁴ Vso pozornost tudi malim podjetjem in razvijanju demokratskih odnosov v njih! Proučiti tudi, če je sedanja organizacijska oblika miših organizacij ustrezna!²⁵ Obč.(inski) in okrajni komiteji ana-

lizirati ta podjetja in njihove subjektivne sile in nato z vsa pozornostjo moliti politično pomoč!²⁶

Podjetja, v katerih so v 1959. letu intervenirali okrajni in občinski komiteji ZK (partijske komisije)

"Stolarim" Dobrepolje²⁷ / Prekinitev dela. Predsednik UO²⁸ je samovoljno spremenil odprave določen delovni red. Predsednik UO je bil disciplinsko odpisčen.

"Zinaj," Ljubljana / Prekinitev dela. Neurejeni notranji odnosi, neposreden povod za prekinitev pa je bila ekonomska neurejenost zahteva po delitvi dobička. Direktor partijsko kaznovan in zamenjan, kaznovani tudi nekateri vodilni ljudje.

"Ljubljanske mlekarne" / Neurejeni notranji odnosi in kot posledica težke gospodarske razmere. Partijsko kaznovani in zamenjani vodilni ljudje.²⁹

"Organizator,"³⁰ Ljubljana / Brezvestno razmetavanje družbenih sredstev, osebno okoriščenje nekaterih vodilnih ljudi in neurejeni notranji odnosi. Direktor izključen iz ZK in odstranjen iz podjetja, nekateri vodilni ljudje partijsko kaznovani.

"Elektroprenos" Ljub.(ljana)³¹ / Nezadovoljstvo v kolektivni zaradi pretiranega in neopravičljivega izpličevanja dobička vodilnim ljudem in slabih odnosov do delavcev. Odgovorni ljudje partijsko kaznovani.

"Projekt" Kranj,³² gradbišče Papirnice Količevo / Prekinitev dela. Delavcem niso izplačali zaslužkov, ki so jim jih obljubili.

"Svilnit," Kamnik / Kratka prekinitev dela. Med pripravljanim tarifnega pravilnika so v tovarni raznesli vest, da bo del delavcev dobil manjše zaslužke.

Podjetje za vzdrževanje proge, delovišče Laze / Prekinitev dela. Slabi odnosi do delavcev in odklonitev njihovih zahtev pri spreminjanju norm in pogojev dela.³³

"Kuriv" Ljubljana / Neurejeni notranji odnosi in deloma malverzacije.³⁴

¹⁹ Petnajst podjetij iz seznama je imelo osnovno organizacijo ZKS.

²⁰ O gospodarskem razvoju Slovenije v tem obdobju glej: Jože Priušič, Slovenska industrija v jugoslovanskem priročniku /1945-1956/, Novo mesto, 1992; Marija Kos, Vpliv družbenoekonomskih sprememb na valorizacijo ustvarjalcev arhivskega gradiva v gospodarstvu 1945-1991, Arhivi XIV, Ljubljana 1991, str. 19-22.

²¹ Na to, da so oblastne in politične organe zanimala predvsem velika podjetja, kaže tudi analiza organizacijsko-političnih problemov v podjetjih z nad 500 zaposlenimi v L.R. Sloveniji, ki je potekala v času 1956-1957 (OK ZKS Ljubljana, t. e. 4, a. e. 30, gradivo akcije). Šele maja 1959 je potekala podobna akcija o pregledu organiziranosti ZK v gospodarskih organizacijah z nad 60 zaposlenimi (OK ZKS Ljubljana, t. e. 25, a. e. 120, gradivo akcije).

²² Besedama "samovoljna poveljstva" dodano z rokopisom "poročila".

²³ Partijske kazni so bile: opomin, ukor, strogi ukor, zadnji opomin, izključitev.

²⁴ Rokopis: *Analiza in daljšni ukrepi* (prečrtano: *politični*) nezaključene oblike reševanja.

²⁵ Spomladi 1960 je bila izvedena akcija pregleda gospodarskih organizacij z nad 20 zaposlenimi, ki niso imele osnovne organizacije ZKS (OK ZKS Ljubljana, t. e. 28, a. e. 134).

²⁶ Rokopis: *Expeditivno reševanje problemov!*

²⁷ Državno obrtno podjetje za preletavo lesa.

²⁸ Upravni odbor.

²⁹ O gospodarskih težavah Ljubljanskih mlekar, ki so se pričele kazati v poletju 1958 in razreševati konec novembra s prisilno upravo in v januarju 1959 s partijskimi ukrepi (ukori) in zamenjavi direktorja, komercialista in sekretarja, govori tudi gradivo partijske komisije, ki se je ohranilo v fondu OK ZKS Ljubljana, t. e. 18, a. e. 96, Gradivo o problematiki v Ljubljanskih mlekah.

³⁰ Ekonomski servis.

³¹ Podjetje za prenos električne energije.

³² Gradbeno podjetje Kranj.

³³ Rokopis: *Delovni pogoji kaznovani*.

³⁴ Rokopis: *Part.(ijski) ukrepi*.

"Avto-servis"³⁵ / Neurejeni notranji odnosi, ki so se zaostriili še bolj ob predlogih za novega direktorja.³⁶

"FOS,"³⁷ Ljubljana / Prekinitev dela. Delavcem niso izplačali razliko v zaslužku, češ da dovolj zaslužijo, ker delajo po normalih. Uslužbencem je bila razlika izplačana. Vodilni ljudje partijsko kaznovani.

"Plutal," Ljubljana³⁸ / Pritožba delavcev zaradi nepravilnega obračuna zaslužkov.

"Žima," Moste³⁹ / Prekinitev dela. Pri obračunu zaslužkov delavcem niso pojasnili novega načina uagrayevanja. V podjetju so bili neurejeni notranji odnosi. Direktor razrešen, več odgovornih ljudi kaznovanih.

"Graditelj," Kamnik⁴⁰ / Direktor ni hotel podpisati plačilne liste za delavce, ker mu DS⁴¹ ni odobril dodatka za ločeno življenje, saj se je vsak dan vozil v Ljubljano, kjer je stanoval. Direktor je bil takoj razrešen in odpuščen.

"Rašica" obrat Horjul / Prekinitev dela skupine delavk. Obrat je poskusno proizvajal nove izdelke, delavke pa so se uprle delu po novih normalih, ki so jih v poskusni proizvodnji visoko presegle. 4 delavke odpuščene, več disciplinsko kaznovanih.

"Hrast" Bežigrad⁴² / Odpovedala večja skupina delavcev zaradi neurejenih notranjih odnosov in slabega gospodarjenja. Direktor razrešen.

"Totra," Moste⁴³ / Neurejeni odnosi v podjetju, dva delavca odstranjena iz podjetja.

"Tobak," Ljubljana⁴⁴ / Zaostritev odnosov med podjetjem in Tobačno tovarno, malverzacije v poslovanju. Raziskuje še TNZ⁴⁵.

"Tonosa" Savlje⁴⁶ / Nezgodovjstvo delavcev zaradi nepravilne delitve zaslužkov preko tarifnega pravilnika in slabih notranjih odnosov. Direktor izključen iz ZK in razrešen, kaznovani tudi nekateri drugi vodilni ljudje.

"SAP-Turist-Ljubljana (in) Transport" / Podjetji sta bili združeni, čeprav združitev ekonomska ni bila zadosti utemeljena. Zaradi netaktičnega ravnanja nekaterih odgovornih ljudi v OLO⁴⁷ in nedemokratskih metod, ki so bile uporabljene za dosego združitve, se je novo podjetje po nekaj-tedenskem skupnem poslovanju ločilo.

Partijski ukrepi proti nekaterim odgovornim ljudem.

"Odpad" Bežigrad⁴⁸ / Prekinitev dela. Nepravilna delitev zaslužkov preko tarifnega pravilnika uslužbencem, zapostavljanje delavcev, ki delajo po normalih. Neurejeni notranji odnosi. Nekateri odgovorni ljudje kaznovani, direktor pa bo razrešen.

"Volnenka" Ljubljana⁴⁹ / Neurejeni notranji odnosi in trenja med bivšo sekretarko OO ZK⁵⁰ in njenimi 6 tovarišicami na eni ter direktorjem na drugi strani. Trenja so se po obisku skupine delavk pri predsedniku skupščine še nadalje zaostriila in sta bili dve delavki odpuščeni. Po razrešitvi direktorja je UO preklical odpovedi odpuščenima delavkama. Ena od teh gre v pokoj, ko se je pa druga hotela vrniti na delo, so delavci prekinili delo in ga nadaljevali, ko je spet zapustila podjetje. Omenjena delavka se je v kolektivu popolnoma osemogčila in se bo morala zaposliti drugje. Krivda je skoraj izključno na njeni strani in posledica večletnega neodločnega in kompromisarskega urejevanja trenj v kolektivu.

"Lesnina" Ljubljana / Iz podjetja je bilo poslanih preko 20 različnih avonink na razne forme, v katerih je pisec obtoževal direktorja. Ugotovljena je bila delna krivda direktorja in da so v podjetju neurejeni odnosi. Direktor je bil partijsko kaznovan.

"Veledrogerija" Ljubljana⁵¹ / Podjetje je nastalo z združitvijo proizvodnega in trgovskega obrata. Ob združitvi niso bile urejene nekatere osnovne zadeve (delavska upravljanje, vprašanje direktorjev, obračunavanje itd.), ki so se vedno bolj zaostrovale. Komisija še dela in bosta predvidoma zamenjana in kaznovana direktor trgovskega obrata in proizvajalec.

Strojn(a) tovarn(a) Trbovlje⁵² / V podjetju se je v 2 letih zelo razširila dejavnost ljudske tehnike, ki je prevzemala delo tovarne, ki ga je ta namenoma odklanjala, posameznikom pa omogočala zelo visoke zaslužke. Nezakonitosti in malverzacije še raziskuje TNZ.⁵³

"Color," Medvode / Neurejeni notranji odnosi, slabo gospodarjenje in razmetavanje dohodka podjetja. Občinski komite še ni končal s delom.

"Zale," pogrebni zavod Ljubljana / Malverzacije in nezakonitosti direktorja in neurejeni notranji odnosi v kolektivu. Direktor je bil partijsko kaznovan.

35 "Remont" osebnih avtomobilov; kleparska, ličarska, tapetniška in elektriška dela.

36 Rukopis: Part.(ijski) ukrepi.

37 Tovarna upištinih in steklopištinskih izdelkov, Ljubljana.

38 Industrija plitovinskih izdelkov.

39 Tovarna ščetk.

40 Gradbeni podjetje.

41 Delavski svet.

42 Obrtno podjetje za izdelavo finega pohištva.

43 Tovarna traku; izdelava trakov, vezalk, elastike in dekorativne vrvice.

44 Trgovsko podjetje; prodaja tobačnih izdelkov, poštinih in tiskanih znamk, galanterijskih izdelkov.

45 Tajništvo za reševanje zadev.

46 Tovarna nogavic.

47 Okrajni ljudski odbor.

48 Trgovsko podjetje za nakup in prodajo odpadnega materiala.

49 Tovarna volnenih in bombažnih izdelkov ter svilenih tkanin.

50 Osnovna organizacija zveze komunistov.

51 Proizvodnja in prodaja kozmetičnih izdelkov, higienskih predmetov in fine galanterije.

52 Tovarna rudarskih strojev in transportnih naprav.

53 Tajništvo za notranje zadeve.

Po nepopolnih podatkih delujo združ pirtijske komisije mi novo v okrajni Upravi za ceste, v podjetju "Slovenija-Srdje", pripravlja pa se komisija za analizo znanjetrogovinskih kailrov.

Razen omenjenih komisij je okrajni komite v letu 1959 formiral še nekaj komisij, ki so analizirale delo v občinah Cerknica⁵⁴ in Medvode, oziroma preučile razmere ob nepravilnosti ob razformiranjju trboveljskega okraja, delali pa sta tudi posebni komisiji za pregled razmer v zdravstvu⁵⁵ in v filmskih podjetjih.

⁵⁴ OK ZKS Ljubljana, t. e. 18, a. e. 94, Gradivo o političnih razmerah v občini Cerknica.

⁵⁵ OK ZKS Ljubljana, l. e. 8, a. e. 44, Gradivo o problematiki zdravstvene službe.

VABILO

K

VESELICI

vipavske šolske mladine v proslavo šesdeset-
letnega vladanja Nj. Veličanstva
cesarja FRANC-A JOŽEF-A I.

v nedeljo 21. junija 1908.

o v graščini na veži.

VSPORED:

I. Prolog. (V proslavo 60-letnice).

II. Cesarjeva podoba.

Igrica v treh dejanjih. Spisal Avgust Zdenčar.

III. Avstrijski jubilejni zvoki.

Spevoigra F. I. Ramisch.

1. Slavnostna pesem.
2. Govor učenca.
3. Molitev, pesem.
4. Gregorčič: Njeg. Veličanstvu cesarju o prihodu v Ljubljano, deklamacija.
5. Mlad slovenec, deklamacija.
6. Skupni zbor, pesem.
7. Slovenska cesarska pesem, deklamacija.
8. Moja Avstrija, deklamacija.
9. Darovi malih, deklamacija.
10. Mi ostanemo zvesti, pesem.
11. Silvester: Vse za vero, dom, cesarja, deklam.
12. Cesarjeva solza, deklamacija.
13. Mali vojaki, deklamacija.
14. Zbor, pesem.
15. Za cesarja in domovino, pesem.
16. V proslavo cesarja, deklamacija.
17. Cesarska pesem.

Začetek točno ob pol 6. uri popoldne.

o o o o o o o o

Vstopnina 40 vin., sedež 1 K.

o o o o o o o o

Ker je čisti dobiček namenjen za pogoščenje šol. mladine, se prostovoljna prepločila hvaležno sprejemu.

K tej veselici vabi najuljudneje

UČITELJSTVO.

Vabilo na veselico, ki jo je ob 60-letnici vladanja cesarja Franca Jožefa I. organiziralo dne 21. junija 1908 učiteljstvo v Vipavi
Pokrajinski arhiv Nova Gorica, Osnovna šola Vipava, t.e. I, n.e. 2